

GØDNINGSREGLER FOR ØKOLOGER 2020/2021

Nye brancheanbefalinger genindfører regler for brug af mere end 50 kg udnyttet kvælstof i gns. pr. ha i ikke-økologisk gødning.

KRAVET GÆLDER PT. for bedrifter med økologiske kreaturer, som er omfattet af brancheanbefalingerne, og for bedrifter, der producerer foder til disse kvægbedrifter.

Landbrugsstyrelsen ændrede i februar 2020 reglerne for brug af ikke-økologisk gødning på de økologiske bedrifter. Nu har Økologisk Landsforening og Landbrug & Fødevarer besluttet at genindføre reglen som en ny brancheanbefaling vedr. produktion af økologisk mælk og kød fra kreaturer. Organisationerne forventer, at brancheanbefalingerne for gris ligeledes tilpasses.

Brancheanbefalingen gælder fra og med gødningsplanperioden 2020/21 og dermed de afgrøder, som høstes i 2021. Ved indkøb af foder skal kravet dokumenteres med en tro- og love erklæring.

De økologiske mejerier og slagterier, som er tilsluttet anbefalingerne, har gjort deres le-

Foto: Landbrugsmedierne

Brancheanbefalingen gælder fra og med gødningsplanperioden 2020/21 og dermed de afgrøder, som høstes i 2021.

Brancheanbefaling om anvendelse af ikke-økologisk husdyrgødning på økologiske kvægbedrifter gældende fra og med gødningsplanperioden, der starter 1. august 2020

Hvis du som landmand selv ønsker, eller hvis du indkøber foder fra producenter, der bruger mere end 50 kg udnyttet N pr ha harmoniareal i ikke-økologisk gødning, forudsættes det, at foderet er produceret under nedenstående dyrkningsregler om frugtbarhed og reduktion af kvælstofudvaskning. Kravet skal dokumenteres med en tro- og love erklæring.

- Der må ikke være et ensidigt sædskifte, der udpiner jorden eller opformerer plantesygdomme.
- Der skal være mindst 20 pct. kvælstoffikserende hovedafgrøder (bælgsæd/kløvergræs) i sædskiftet.
- Markerne skal have plantedække om vinteren. Hvis det af hensyn til driften er umuligt på alle marker, kan du undtage en mindre del af markerne, forudsat at du har begrænset udvaskningen på arealerne på anden vis, fx ved brug af efterafgrøde eller placering i sædskiftet (flere år efter en kvælstoffikserende afgrøde).
- Der skal være efterafgrøder eller mellemafgrøder (eller vinterraps) 1. og 2. efterår efter ompløjning af flerårig kløvergræs, lucerne og lignende.
- Der skal være efterafgrøde eller mellemafgrøde (eller vinterraps) 1. efterår efter ompløjning af 1. års kløvergræs og andre kvælstoffikserende afgrøder.

NYE KRAV TIL UDNYTTELSE AF KVÆLSTOF I HUSDYRGØDNING

En oversigt over ændringerne i kravene

Krav til udnyttelse af kvælstof i husdyrgødning før og efter 1. august 2020. Procent af totalkvælstof i husdyrgødningen.

	Før 1. aug. 2020	Efter 1. aug. 2020	Ændring i procentpoint
Svinegylle	75	80	+5
Kvæggyllle	70	75	+5
Pelsdyrgylle	70	75	+5
Dybstrøelse fra andre dyr end fjerkræ	45	55	+10
Dybstrøelse, fjerkræ	45	60	+15
Fjerkrægylle	70	80	+10
Anden fjerkrægødning, herunder fast gødning fra fjerkræ	65	60	-5
Ajle	65	85	+20
Anden husdyrgødning, herunder fast gødning fra andre dyr end fjerkræ (f.eks. udendørs sohold)	65	55	-10

verandører opmærksom på de nye regler.

Yderligere krav fra gødningsplanperioden 2021/2022

Brancheanbefalingen indarbejdes i forventning om, at Økologisk Landsforenings og Landbrug & Fødevarers tidligere fremsatte indfasnings-/udfasningsmodel for alternativer til konventionel husdyrgødning gøres gældende fra gødningsplanperioden 2021/2022 – dvs. høsten 2022 – enten i form af statslige økologiregler eller som en brancheanbefaling. Afgørelse om rammen og ikrafttrædelse for indfasningsplanen er dog endnu ikke afklaret.

Gødningsregler for økologiske landbrugsbedrifter

Den tilladte gødningsmængde på økologiske bedrifter er reguleret af flere forskellige regelsæt, og det er altid det laveste niveau, som skal overholdes. Derfor er det vigtigt at være opmærksom på regler og eventuelle ændringer alle steder.

- Økologiregler (EU) – maks. 170 kg total N/ha, sædskiftekrav, tilladte ikke-øko. gødningstyper mv.
- Generelle harmoniregler - kvælstofloft og fosforloft
- Generel kvælstofkvote for bedriften – f.eks. eftervirkning af pligtige efterafgrøder
- Betingelser for Økologisk Arealtilskud – maks. 60 eller 100 kg udnyttet N/ha (evt. maks. 65 eller 107 kg N/ha)
- Brancheanbefalinger - regler for gødninger der hører under affald til jord eller organiske gødningsstoffer (OGJ) med animalsk indhold (f.eks. Øgro) osv. ●

FRA 1. AUGUST 2020 gælder nye udnyttelseskrav for alle typer husdyrgødning.

For bedrifter med Økologisk Arealtilskud hvor kvælstofloftet er enten 60 eller 100 kg udnyttet kvælstof pr. ha i gns., har de nye krav meget store konsekvenser for den mængde gødning, der kan udbringes. Andre regler påvirker dog også mængden af gødning – f.eks. vil bedrifter, der gødske med fjerkrædybstrøelse, ikke mærke meget til stigningen i udnyttelseskravet på 15 procentpoint, fordi fosforloftet begrænser det.

Der arbejdes nu på en model, som skal neutralisere begrænsningerne i gødningsmængden. Vi forventer, at lofterne i tilskudsordningen hæves til 65 og 107 kg udnyttet kvælstof pr. ha i gns., og at det kommer til at gælde for planperioden 2020/2021.

Kravene til udnyttelse af kvælstof i husdyrgødning er øget for at styrke indsatsen mod påvirkning af vandmiljøet, hvilket blev besluttet af regeringen i juni 2020. De nye

krav er derefter udmøntet i ”Gødningsbekendtgørelsen” for planperioden 2020/2021. ●

●
De nye krav har meget store konsekvenser for den mængde gødning, der kan udbringes

STØTTE AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

**AF BIRGIT INGVOSEN, SEGES
OG LARS HOLDENSEN,
LANDBRUG & FØDEVARER**

STØTTE AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

**AF BIRGIT INGVOSEN,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION**